

AHİRET KÜLTÜRÜ

Nuri YAZICI

Bahçeşehir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, İstanbul / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Ahiret, ölüm, mezarlık, kültür, mezartaşı.

ÖZET

Mezarlıklar, bir toplumun inancının olduğu kadar duygularının da yansıdığı mekânlardır. Geleneksel olanın dışında mezarların inşasında, süslemelerinde, kitâbelerinde söylenememiş sözler, dile getirilememiş duygular yansımıştır. İnsanlar, mahallelerindeki veya şehir merkezlerindeki mezarlıklar sayesinde ecdadıyla birlikte olmaya devam etmiş, bir bakıma hatıralarıyla iç içe yaşamıştır. Tanımlanan bu yaşam biçiminin aynı inanca mensup olan bütün toplumlarda aynı olduğu söylenemez; nitekim Müslüman olmakla beraber kimi toplumlarda mezar geleneği ve buna bağlı olarak gelişen edebiyat, sanat ve süsleme geleneği birbirlerinden çok farklıdır. Bu çalışmada ise, Ünye ilçesindeki Elmalık ve Türbe mezarlıkları incelenmiştir. Mezartaşlarının mevtayı tanımlayıcı özellikleri, süslemeleri ve edebî metin özellikleri üzerinde durulmuştur. Böylece toplumun hayatı ve ahireti algılayış biçimi ortaya konmaya çalışılmıştır. Ortak inanç İslâmiyet olmakla beraber farklı milletlerin ahireti algılamada farklılıkları ve ortak yanları da böyle bir çalışma ile görülmüş ve âdeta bir gönül haritası ortaya çıkarılmıştır.